

	สารบัญ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ		ค
บทคัดย่อภาษาไทย		จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ฉ
สารบัญตาราง		ฎ
สารบัญภาพ		ฏ
บทที่ 1 บทนำ		
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา		1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา		3
1.3 ขอบเขตการศึกษา		3
1.4 นิยามศัพท์		4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
2.1 แนวคิดการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		5
2.2 แนวคิดการพัฒนอย่างยั่งยืน		7
2.3 แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน		9
1.4 แนวคิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม		13
1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		18
1.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา		19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย		
3.1 การศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		21
3.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล		22
3.3 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่		22
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา		23
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล		25
3.6 การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล		26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 บริบทชุมชน	
4.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าม้ง	28
4.2 ลักษณะทางกายภาพ	33
4.3 ลักษณะการปกครองของชุมชน	38
4.4 การจัดการทรัพยากรของชุมชน	39
บทที่ 5 ผลการวิจัย	
5.1 องค์ประกอบหลักของวัฒนธรรมชุมชน	42
5.1.1 ระบบการผลิต	42
5.1.2 ระบบการอยู่ร่วมสัมพันธ์กัน	53
5.1.3 ระบบคุณค่า	62
5.2 ปัจจัยที่กำหนดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อวัฒนธรรมชุมชน	
5.2.1 ระบบเศรษฐกิจ	71
5.2.2 ระบบการปกครอง	74
5.2.3 เทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยี	76
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการศึกษา	
6.1.1 บริบทชุมชน	80
6.1.2 องค์ประกอบหลักของวัฒนธรรมชุมชนที่จะนำมาศึกษา การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1) ระบบการผลิต	81
2) ระบบการอยู่ร่วมสัมพันธ์กัน	82
3) ระบบคุณค่า	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.1.3 ปัจจัยที่กำหนดการเปลี่ยนแปลงและสังคมที่มีผลต่อวัฒนธรรม ชุมชน โดยศึกษาถึง	
1) ระบบเศรษฐกิจ	83
2) ระบบการปกครอง	84
3) เทคโนโลยีและการถ่ายทอดเทคโนโลยี	84
6.2 อภิปรายผลการศึกษา	85
6.3 ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รูปภาพประกอบ	91
ภาคผนวก ข. โครงสร้างคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	98
ประวัติผู้เขียน	111

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางแสดงการทำการเกษตรกรรมของชาวบ้านแม่สาใหม่ในอดีต	43
ตารางแสดงการทำการเกษตรกรรมของชาวบ้านแม่สาใหม่ในปัจจุบัน	44

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
ภาพแสดงความสัมพันธ์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน	8
ภาพแสดงโครงสร้างทางวัฒนธรรมของชาวบพ	10
ภาพแสดงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมชุมชนในชุมชนชาวเขา	12
แผนที่แสดงหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติคอยสุเทพ-ปุย	34
แผนผังแสดงที่ตั้งครัวเรือน บ้านแม่สาใหม่	35
แผนผังที่ตั้งครัวเรือน แยกตามเขต	36
แผนผังที่ตั้งครัวเรือน แยกตามตระกูล (แซ่)	37
แผนที่รอบนอกบ้านแม่สาใหม่	58